

paa Landet, men i København, vilde man kunne sige: Ja, men det er jo frygteligt for Landmændene, naar de skulle have deres Voldgiftstrætter afgjorte af Mænd, der ere udmeldte af en Kommunalbestyrelse, hvori der ingen Landmænd sidde, og hvor det altsaa kan befrygtes, at andre Hensyn end dem, der vedkomme Landmændenes Forhold, virkelig ville blive tagne i Betragtning. Jeg tror, det ærede Medlem her ser fuldstændig fejl. Jeg er overbevist om, at de Voldgiftsmænd, der ere udnævnte af et kommunalt Raad, hvad enten det er det ene eller det andet, ville søge at gøre deres Pligt og ogsaa være i Stand dertil.

Det andet Spørgsmaal, det ærede Medlem fremdrog, Spørgsmaalet om at benytte denne Lejlighed til at foretage en Forandring i Reglerne om Køb paa Auktion af forskellige Varer, er et Spørgsmaal, hvor jeg egentlig ikke er saa helt uenig med ham. Jeg mener nok, der kunde være Grund til ved given Tid og Lejlighed at faa indført saadanne Regler, at Folk nogenlunde kunde være sikrede mod paa Auktioner at blive narrede med Varer, som Sælgeren i Virkeligheden ved ere slette, men som Køberne blive tvungne til at modtage i Henhold til en almindelig Bestemmelse i Auktionskonditionerne, at Varerne sælges i den Stand, hvori de ere og forefindes, en Bestemmelse, der i sig selv principmæssigt naturligvis er rigtig ved en Auktion, men som kan misbruges og vistnok ogsaa ofte bliver misbrugt. Men jeg tror ikke, der her er Lejlighed til at gøre en saadan Forandring, som vilde ligge langt udenfor dette Lovforslags Ramme og Formaal.

Lige overfor det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) skal jeg sige, at det ærede Medlem for Vejle Amts 4de Valgkreds (N. C. Jensen) utvivlsomt har Ret i, at man ikke deraf, at Processerne om Heste- og Kreaturhandel ere i Aftagende, kan slutte, at der finder færre Misligheder Sted end tidligere. Jeg tror ligesom det sidstnævnte ærede Medlem, at naar Processerne ere i Aftagende, er det, fordi Folk efterhaanden ere blevne belærte om, at en Proces er en meget langvarig og dyr Maade at komme til sin Ret paa, idet det meget ofte viser sig, at naar den, der er bleven forurettet ved en saadan Handel, er kommen til sin Ret, har Erhvervelsen af hans Ret kostet ham meget mere, maaske det dobbelte eller tredobbelte af, hvad Retten var værd. Under saadanne Forhold er det naturligt, at Folk

finde sig i meget, de under andre Omstændigheder ikke vilde finde sig i, søge at undgaa Proces, søge at faa et Forlig, som maaske er daarligt og stridende mod deres Ret. Hvorvidt det ærede Medlem har Ret i, at Parterne i disse Handeler høre til den samme Klasse af Folk, der baade drive Landbrug og Handelsvirksomhed, skal jeg lade staa hen. Jeg kan i Grunden ikke tro, at det er rigtigt, thi Forholdet er jo dog det, at de allerfleste af dem, der bruge Heste og Kreaturer, ere Landmænd, og at de, der producere Heste og Kreaturer, ligeledes ere Landmænd, saa at man paa Forhaand maa være berettiget til at gaa ud fra, at i de allerfleste Handeler er i hvert Fald den ene af Parterne en Mand, som enten sælger det paagældende Dyr som et Produkt af sin almindelige Landbrugsvirksomhed, eller køber det til Anvendelse i sin Virksomhed. Imidlertid ligger der ikke stor Vægt paa det Punkt.

Jeg tror, at det ærede Medlem har Uret, naar han mener, at man ikke ved det foreliggende Forslag skulde opnaa noget i Henseende til Billighed. Det kan være meget rigtigt, at selve Retsgebyrerne i en Retssag ere mindre end de Gebyrer, som ere tiltænkte Voldgiftsmændene. Men man maa ikke overse, at hvor en Sag om Kreatur- og Hestehandel kommer til Proces, ville i Reglen begge Parter, og næsten altid en af dem, finde det nødvendigt at antage Sagførerbistand, og derved bliver Sagen selvfølgelig meget dyrere end den bliver, naar den føres for Voldgiftsmændene, hvor Parterne utvivlsomt som Regel ville finde, at de kunne møde selv og ikke behøve Sagførerbistand. Jeg maa her indskyde den Bemærkning, at ligesom det er kommet offentlig frem, at man baade i Handels- og Landbrugskredse meget ønsker et Lovforslag som dette, tror jeg, at man ogsaa i Sagførerkredse vil være meget vel fornøjet dermed, thi Processer om Heste- og Kreaturhandel ere sandelig den Slags Ting, som de allerfleste Sagførere allerhelst ville være fri for, fordi de give meget mere Ulejlighed, meget mere Bryderi og meget mere Pinagtighed, end der kan opvejes af det Honorar, der i en saadan Sag kan faas. Jeg tror ganske sikkert, det vil vise sig, at naar denne Lov kommer i Virksomhed og Anvendelsen af Voldgiftsmænd tager Fart, vil Benyttelsen af Sagførerbistand i alle disse Sager i det væsentlige falde bort. Naturligvis kan det ikke undgaaes, at der kan blive Spørgsmaal om Vidneførsel, og denne Vidneførsel kan